

Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 69
131 07 NACKA

Datum: 2025-11-19
SMHI Dnr: 2025/2237/5.4.1
Er referens: M 6892-25

mmd.nacka@dom.se

Yttrande över kungörelse - ansökan om omprövning för moderna miljövillkor av Strömsbergs kraftverk i Enköpings och Västerås kommuner

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområde hydrologi (enbart ytvatten).

Myndigheten har flera synpunkter rörande hydrologisk metodik och ser ett flertal brister i föreliggande underlag.

Data från Vattenwebb

Avrinningsområdets storlek för Strömsbergs kraftverk är enligt ”PM Hydrologiska förhållanden i Sagån- Strömsberg” 584 km². Denna uppgift är felaktig då avrinningsområden vid stationen Sörsätra uppströms Strömsberg har ett avrinningsområde på 612 km² (SVAR_2022_1_2) och nedströmsområdet per definition inte kan vara mindre. Detta fel leder till att det beräknade vattenflödet vid Strömsberg blir för alldeles för lågt vid den areaskalering som utförts. Myndigheten antar att dessa flödesdata har använts vid fortsatt beräkning och konstruktion av planerade åtgärder vilket leder till följdproblematik. SMHI kan inte uttala sig om hur stor påverkan de felaktiga vattenflödena har för slutresultatet.

På sidan 2 i ”PM Hydrologisk förhållanden” förklaras hur areaskaleringen av vattenflödet har genomförts, genom att jämföra Strömsbergs avrinningsområden med avrinningsområdet vid Strömsnäs. Myndigheten anser att det inte kan stämma då areaskaleringen borde utgått från SUBID nr 8888 från Vattenwebb jämfört med aktuell punkt som ska beräknas.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

I Aktbil 1 ”Ansökan om omprövning enligt 24 kap. 10§ miljöbalken” redovisas andra värden på medelvattenföring, medellågvattenföring och medelhögvattenföring än vad som anges i övriga underlag, tex i Hydrologiska förhållanden.

SMHI garanterar inte riktigheten i de uppgifter som tillhandahållna data från Vattenwebb representerar eller att de kan användas för det ändamål användaren avser. Underlaget ska betraktas som vägledande för samhällets allmänna behov, framtaget med den bakgrundsinformation och metod som varit tillgänglig vid beräkningstillfället. Beräknade vattenflöden och statistik i Vattenwebb beräknas för en så stor mängd punkter att manuell granskning av varje enskild punkt är omöjlig.

Parametern ” Total vattenföring” i Vattenwebb (QR i underlagen) står för modellberäknad vattenföring med eventuell säsongsreglering i den mån den är känd. All övrig reglering hanteras inte av modellen. ”Total naturlig vattenföring” (QN i underlagen) är modellberäknad vattenföring utan säsongsreglering men i övrigt samma modell. Är dessa lika betyder det att ingen säsongsreglering finns inlagd i modellberäkningarna, annan reglering kan finnas i verkligheten men inkluderas inte i modellberäkningarna. De små skillnaderna mellan ”Total vattenföring” och Total naturlig vattenföring” härrör sig från känd reglering i en av uppströmsjöarna och inte av regleringen vid Strömsberg. Det går alltså inte av dessa modellberäkningar dra några slutsatser om reglerförmågan vid Strömsberg kraftverk (PM Hydrologi sid 5). Inte heller jämförelserna data för serierna QR och QN i fig 6 och 7 ger någon ytterligare information då det är två nästan identiska modeller som jämförs.

I samband med grafer och figurer bör det stå att data från Vattenwebb är areaskalerade. Det är också viktigt att vara tydlig med att allt underlag som visas i grafer figurer är modellerad data och inte verkliga mätningar från kraftverket.

Spilltappning och nolltappning

Beräkningarna om spilltappning är felaktiga till följd av felet vid omräkning av data utifrån area. Spilltappning brukar normalt vara det vatten som går bredvid kraftverket oavsett om kraftverket körs eller inte. Här definieras det istället som beräknad vattenflöde över kraftverkets slukförmåga.

Normalt definieras nolltappning som om inget vatten alls släpps förbi dammen, dvs spilltappning är noll samt att inget vatten går genom kraftverket. I utredningen definieras det som att spilltappning är noll men att vatten ändå går genom kraftverket.

Framtida Klimat

SMHI vill påpeka att data från Klimatscenariotjänsten är beräknad på stora vattendrag, för mindre vattendrag så som Sagån kan resultatet vara annorlunda. Till exempel ger skyfall större effekt på ett litet vattendrag än ett stort.

Övrigt

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Värden i Tabell 1 och Tabell 4 i ”PM Hydrologisk förhållanden” hänvisar till Strömsnäs krv. Det borde vara Strömsberg.

Text om Figur 6 på sid. 4 hänvisar till Figur 5 ”PM Hydrologisk förhållanden”.

I MKB figur 8 hänvisas felaktigt till Nykvarns krv.

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Maud Goltsis Nilsson och Linnea Gimbergson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda